

«Łaska początków prorocstwem na przyszłość»

przygotowanie do 800-lecia powstania Zakonu Braci Mniejszych

My, Bracia Mniejsi – ponieważ zbliża się 800-lecie powstania naszego Zakonu, gdy papież Innocenty III zatwierdził ustnie naszą Regułę – przygotowujemy się do obchodzenia *łaski początków*.

Według historyków św. Franciszek otrzymał w 1209 r. Od „pana papieża” zatwierdzenie swego „sposobu życia”, czyli tego, co później będzie nazywane „Protoregułą”. Sam Franciszek mówi nam o tym w swoim Testamencie: „I gdy Pan dał mi braci, nikt mi nie wskazywał, co mam czynić, lecz sam Najwyższy objawił mi, że powinienem żyć według Ewangelii świętej. I ja kazałem to spisać w niewielu prostych słowach, i papież potwierdził mi” (T 14-15).

Ten „sposób życia” rozwijał się według potrzeb naszej Wspólnoty, będąc podstawą *Reguły* z 1221 r., a następnie *Reguły* z 1223 r., zatwierdzonej przez Honoriusza III. Teksty te, po upływie wielu wieków, nadal są odniesieniem istotnym dla zrozumienia Franciszka i dla zrozumienia nas samych.

Obchody 800-lecia powstania naszego Zakonu stwarzają nam dobrą okazję, byśmy z *wdzięcznością wspominali przeszłość, całym sercem przeżywali teraźniejszość i ufnie otwierali się na przyszłość* (NMI 1b). To będzie sposób naszego obchodzenia *łaski początków*. W ten sposób na początku trzeciego tysiąclecia pragniemy jako Franciszkanie na nowo potwierdzić naszą zdecydowaną wolę pozostania wiernymi naszemu charyzmatowi, „żywąc Ewangelią w Kościele, w sposób jaki praktykował i ukazał św. Franciszek” (KG I §1), przetwarzając ją jednak dzisiaj w świetle wyzwań życia franciszkańskiego.

My, Bracia Mniejsi, przyjmując z radością zachętę papieża Jana Pawła II, przez obchody 800-lecia powstania naszego Zakonu chcemy na pierwszym miejscu wyrazić naszą wdzięczność dla „Najwyższego, wszechmogącego, dobrego Pana” (PSł 1), „Ojca

miłosierdzia” (TKI 2), za wspaniałe rzeczy, jakich Bóg dokonywał przez Braci, którzy nas poprzedzili, szczególnie przez brata Franciszka, i za te wspaniałe rzeczy, jakich „Bóg wszechmogący, miłosierny Zbawiciel” (Uw 6) nadal dokonuje w i przez braci i siostry kroczących zdecydowanie ścieżkami cnoty (por. Erm 3). A ponieważ nie chcemy ani nie możemy zadowolić się wychwalaniem dzieł naszych przodków – gdyż jest to „wielki wstyd dla nas, sług Bożych, że święci dokonywali wielkich dzieł, a my chcemy otrzymać chwałę i cześć opowiadając o nich” (Np 6,3) – lecz pragniemy żarliwie inspirować się na nich, aby spełnić naszą część zadania, jaka nam przypada w historii (por. NP 3), „uznajemy konieczność powrotu do tego, co istotne w naszym doświadczeniu wiary i w naszej duchowości, aby karmić, poprzez wyzwalającą ofertę Ewangelii, nasz świat podzielony, nierówny i zgłodniały sensu, tak jak zrobili w swoich czasach Franciszek i Klara z Asyżu” (NP 2).

Podczas obchodów wielkiego jubileuszu franciszkańskiego, rozważając historię naszego Zakonu, jako Bracia Mniejsi z radością stwierdzamy, że możemy „wspominać i opowiadać chwalebny historię”. Przekonani jednak o mocy i aktualności naszego „sposobu życia”, jaki Najwyższy objawił Franciszkowi, który jest zasadniczo ewangelicznym sposobem życia, przyjmujemy zdecydowanie wyzwanie, by kontynuować budowanie wielkiej historii. W tym celu zamierzamy gorliwie skierować oczy ku przyszłości, ku której czujemy, iż Duch nas kieruje, aby nadal dokonywać z nami wielkich dzieł (por. VC 110). W ten sposób chcemy przeżywać łaskę początków „nie tylko jako wspomnienie przeszłości, ale jako proroczą zapowiedź przyszłości” (NMI 3).

Fr. José Rodríguez Carballo ofm

BELGIA - Minister Generalny wysłał 6 Braci na misje

W kościele franciszkańskim „Notre Dame des Grâces” w Brukseli 15 grudnia 2004 r. Minister Generalny Braci Mniejszych Fr. José Rodríguez Carballo przewodniczył nabożeństwu wręczenia „mandatu misyjnego” sześciu młodym Braciom. Tym aktem zakończył się czas przygotowania czwartej grupy misjonarzy we wspólnocie międzynarodowej „Notre Dame des Nations”. Tych 6 Braci, pochodzących z 5 krajów, uda się na kontynent

afrykański. Fr. Floriano Reith (Niemcy) do Malawi, Fr. Paul Kim (Korea) i Fr. Miroslav Babić (Bośnia) do Kenii, należącej do Prowincji św. Franciszka w Afryce i na Madagaskarze. Fr. Barnaba Dziekan (Polska), który był już misjonarzem w Środkowej Afryce, pojedzie do Maroka, Fr. Angelo Redaelli (Włochy) do Kongo-Brazzaville, zaś Fr. Leopold Mičić (Chorwacja) będzie się przygotowywał do założenia pierwszej placówki

franciszkańskiej w stolicy Sudanu Chartumie. Minister Generalny przypomniał nowym misjonarzom, że jadą jako franciszkanie, w duchu służby i z wewnętrznym pragnieniem, by oddać całość siebie, bez ograniczania czasu i energii. Na nabożeństwie był obecny Moderator generalny ds. misji Fr. Vincenzo Brocanelli, który zachęcił

także innych młodych Braci, którzy w Brukseli przygotowują się do misji "ad gentes". Na przyszły rok przewiduje się przygotowanie do misji ok. 10 Braci, którzy zgłoszą się na ochotnika do projektów misyjnych Zakonu Braci Mniejszych koordynowanych przez Kurię generalną.

RUMUNIA - *Wspólnota wędrowna w Bukareszcie*

W sierpniu 2004 r. czterej Bracia: Fr. Cristian, Fr. Stefano i Fr. Giorgio z prowincji weneckiej oraz Fr. Mario z Prow. Ligurii, przeżyli szczególne doświadczenie wędrowania w Rumunii. Pierwsze dni były przeznaczone na wzajemne poznanie się i na modlitwę. Po trzech dniach skupienia wyruszyli autostopem z Włoch, nie zabierając ze sobą pieniędzy i prosząc tylko o jedzenie; zachowując godziny modlitw i nie martwiąc się o czas trwania podróży ani o datę swego przyjazdu.

Podróż trwała 6 dni, z dwoma przerwami: w klasztorze w Popping w Austrii i w wiosce Telekiu w Rumunii. Na tym drugim postoju spotkali kilku Braci z Wenecji i świeckich ochotników prowadzących letni obóz z miejscowymi dziećmi. Podejmując dalszą podróż spotkali pewnego pana, który ich podwiózł i kupił im bilet na pociąg aż do Bukaresztu. Do Bukaresztu przybyli rano o godzinie 6.30. W parku przed stacją odmówili laudesy. «Siedząc na ławce – opowiada Fr. Giorgio – przerwała nam jakaś dziewczyna zasypując nas pytaniami: "Kim jesteście? Dlaczego tu przyjechaliście?". Była to D., prostytutka, którą jeszcze potem spotkaliśmy kilka razy. Po chwili podeszli inni ludzie, zaciekawieni widokiem Braci modlących się na ulicy... Laudesy trwały półtorej godziny! Zrozumieliśmy, że nawet nie znając rumuńskiego nie będzie trudno się spotykać z ludźmi! Dni przeżywane w Bukareszcie miały taki plan: rano po przebudzeniu czytaliśmy Ewangelię na ten dzień, potem odmawialiśmy laudesy z rozmyślaniem. Po laudesach z resztek pozostałych z poprzedniego dnia robiliśmy śniadanie. Wiele czasu poświęcaliśmy na ciszę i modlitwę osobistą. Potem udawaliśmy się do "stołu dla ubogich" pukając do drzwi domów lub prosząc w barach czy restauracjach, szczególnie na koniec dnia, kiedy wiele rzeczy się wyrzuca. W Bukareszcie zebraliśmy w wielkich blokach, mając nadzieję, że znajdziemy otwarte drzwi wejściowe, bo przez domofon trudno było się porozumieć. Od ostatniego piętra schodami schodziliśmy w dół, pukając do

drzwi i prosząc o chleb, ser... albo to, co mogli nam dać. Używaliśmy niewiele słów rumuńskich, których się nauczyliśmy: "Jesteśmy braćmi, franciszkanami, żyjemy bez pieniędzy i o nie nie prosimy; prosimy was, jeżeli to możliwe, o coś do jedzenia... Za wszystko wam dziękujemy". Ważne było, by nie przyjmować pieniędzy: usuwało to przy proszeniu wszelkie wątpliwości. Tak samo ważne było odpowiadać zawsze z dobrocią, także wtedy gdy ludzie z obawy nas nie przyjmowali. Mogliśmy też doświadczyć pracy i służby. Zachęceni przez biskupa pomagaliśmy Siostrzom Misjonarkom Miłości, które w Kittla, na peryferiach Bukaresztu, dają ubogim ciepły posiłek i możliwość umycia się; Fr. Mario, jako kapłan, celebrował Mszę św. w zamian za naszą pracę dawano nam jedzenie. Ważnym było także spotkanie z dziećmi z ulicy. W Bukareszcie jest ich wiele. Żyją w grupach na ulicy i wielu z nich "wącha" klej. Na drugi wieczór po naszym przyjeździe w pobliżu stacji zatrzymała nas grupa tych dzieci. Zaciekawieni zaczęli nas pytać trochę po angielsku, trochę po włosku: "Dlaczego jesteście tutaj w Bukareszcie?". Odpowiedzieliśmy, że jesteśmy "kalugari", zakonnikami, franciszkanami, misjonarzami, i zapytaliśmy ich o jakieś bezpieczne miejsce do spania. To pytanie ich zdziwiło: "Jak to, jesteście "kalugari" i nie macie jakiegoś klasztoru, domu?". Potem zrodziła się przyjaźń. Niektórzy z nich czekali na nas i przygotowali nam na noc pościel, rozkładając kartony i przyjmując nas z radością. Przez kilka nocy spaliśmy w ich towarzystwie niedaleko dworca w Bukareszcie. Najmłodszy z nich miał 12 lat. Przed snem zaprosiliśmy ich do odmówienia wspólnie Ojciec nasz po włosku i rumuńsku. W ostatni dzień przed odjazdem do Włoch napisaliśmy im: "Bóg w Jezusie jest blisko was. I prosi was, byście się kochali, byście przede wszystkim kochali samych siebie tak, jak On was kocha. Dbajcie o siebie". Chcieliśmy zostawić to małe ziarenko zawierające życie, dzielenie się, słowo. Resztę oddajemy Tobie, Panie, i Twojej łasce».

KURIA GENERALNA - *Bracia z Ameryki Łacińskiej na służbie Ministra generalnego*

W sobotę 11 grudnia 2004 r. w Kurii generalnej odbyło się pierwsze spotkanie Braci z Ameryki Łacińskiej, którzy są w domach zależnych od Ministra generalnego. Wzięło w nim udział 23 Braci. Minister generalny w przemówieniu skierował do Braci słowa podziękowania i zachęty.

Spotkanie miało dwie części. W pierwszej każdy z Braci przedstawił jaką pełni posługę. Spośród Braci latyno-amerykańskich w służbie Ministra generalnego 3 pochodzi z Argentyny, 6 z Brazylii, 2 z Chile, 5 z

Kolumbii, 1 z Ekwadoru, 1 z Salwadoru, 1 z Gwatemali i 15 z Meksyku. Ich zadania są różne: służba dla wspólnoty (refektarz, zakrystia, furta, krawcownia, kierowcy, itd.), na PAA (nauczanie, biblioteka, administracja), w Kurii generalnej (Sekretariat ds. ewangelizacji, Biura SPOS, Pro monialibus, Protokołu, Sekretariat generalny i osobisty, tłumaczenia, ekonomat generalny i lokalny, formacja misjonarzy, dialog między religiami, Zarząd generalny), w służbie Pojednania. W dialogu Bracia wyrazili pragnienie i nadzieję na lepsze i głębsze wzajemne poznanie się, które

sprzyja rozwojowi życia wspólnotowego.

W drugiej części spotkania, w której uczestniczyli także Wikariusz generalny Fr. Francesco Bravi i Definitór Fr. Miguel Vallecillo, odprawiono liturgię Słowa, w czasie której każdy mówił o zwyczajach bożonarodzeniowych w swojej ojczyźnie (wieczera wigilijna w rodzinie, śpiewy, prezenty dla dzieci, pasterka, itp). Spotkanie było bardzo udane. Zaufanie i spontaniczność w dzieleniu się swymi przeżyciami i radość z przebywania razem były tego dowodem. Pojawia się pragnienie organizowania częściej

takich braterskich spotkań i proponuje się robienie dla Braci Domów zależnych od Ministra generalnego razem wycieczek, dni skupienia, które będą miały tematy i sposoby przeprowadzania dostosowane do Braci z różnych domów, ułatwiając lepsze kontakty między Braciami, w szczególności z tymi, którzy nie mieszkają w Kurii generalnej. Można też organizować spotkania z udziałem także innych Braci, którzy żyją i studiują na Antonianum. Spotkanie zakończyło się braterską agapą, ofiarowaną wielkodusznie przez Kurie generalną.

WŁOCHY – *Międzszakonny kurs dla Formatorów*

W dniach od 3 do 29 listopada odbył się w Centrum dla Formacji Kapucynów we Frascati (Rzym) i w Asyżu Kurs Międzszakonny dla Formatorów. Uczestniczyło w nim 14 Braci: 6 Braci Mniejszych, 6 Konwentualnych i 2 Kapucynów. Obecni byli Sekretarze generalni ds. Formacji i Studiów trzech Rodzin franciszkańskich i dwaj tłumacze, wśród nich Fr. Philippe Schillings. Uczestnicy pochodzili z Brazylii, Kolumbii, Meksyku, Paragwaju, Rumunii, Hiszpanii, Wietnamu i Włoch.

Inicjatywa, planowana od kilku lat, ale dwa razy odłożona, została zrealizowana pomimo małej liczby zgłoszonych. Tematem kursu były podstawy życia

zakonnego w oparciu o priorytety ewangelizacji i ducha modlitwy i pobożności. Wykłady prowadzili przygotowani relatorzy należący do Rodzin franciszkańskich. Dzięki dobremu porozumieniu i współpracy między Sekretariatami kurs był udany.

Biorąc pod uwagę pozytywne wyniki i powstałą rodzinną atmosferę, uczestnicy prosili, by kontynuować inicjatywę w formie rekolekcji, okresów sabatycznych w Ziemi Świętej lub w sanktuariach franciszkańskich, oraz by informować Rodzinę franciszkańską o tym pozytywnym doświadczeniu.

TURCJA - *Minął rok od otwarcia franciszkańskiej Wspólnoty w Istambule*

W lutym mija rok od oficjalnego otwarcia przez naszego Ministra generalnego Wspólnoty Braci Mniejszych w Istambule w Turcji. W jej skład wchodzi 4 Braci z różnych krajów (Włochy, Meksyk, Francja i Kongo). Przybyli oni do Turcji z różnych terenów dialogu ekumenicznego i międzyreligijnego. Pragnąc nawiązać kontakt i dialog z licznymi osobami uczęszczającymi do ich kościoła Santa Maria Draperis, Bracia przede wszystkim podjęli naukę języka tureckiego, także w celu nawiązania przyjaznych relacji braterskich z ludnością turecką, otwartą i wrażliwą. Wspólnota Braci Mniejszych jest punktem odniesienia dla modlitwy ekumenicznej, prowadzonej w naszym kościele 2 razy w miesiącu. Wśród projektów Zakonu Wspólnota w Istambule oferuje możliwość życia w mieście bogatym w doświadczenia i formy religijne. W najbliższym czasie jest przewidziany kurs biblijny, o charakterze misjonarskim, śladami św. Pawła i Kościoła Apokalipsy. Od początku Bracia nawiązali dobre relacje z innymi kościołami chrześcijańskimi, uczestniczą w ich najważniejszych nabożeństwach i w celebracjach ekumenicznych. W lutym

2004 r. Minister generalny, razem z całą Wspólnotą oraz innymi Braciami przybyłymi na tę okazję, udał się z wizytą do Patriarchy Bartłomieja I. 30 listopada 2004 r., w święto św. Andrzeja apostoła, Bracia Mniejsi uczestniczyli w modlitwie liturgicznej odprawianej w Patriarchacie greko-prawosławnym ku czci św. Patrona i z okazji powrotu z Rzymu relikwii świętych Jana Chryzostoma i Grzegorza z Nazjanzu. Minister generalny przesłał w ten dzień list do Patriarchy Bartłomieja. Braci przyjął u siebie także Patriarcha armeński Meshrod II, który wyraził radość z obecności franciszkańskiej. Serdeczne są również relacje z Wielkim Rabinem Istambułu i z władzami religijnymi islamskimi. Wspólnota Braci Mniejszych pragnie być świadectwem braterstwa między ludźmi, z chrześcijanami różnych obrządków, odłączonymi z różnych powodów, ale także zaczynem jedności wśród wierzących innych tradycji religijnych, głównie żydowskiej i muzułmańskiej.

Kto chciałby otrzymać bliższe informacje o Wspólnotie w Istambule, może zwrócić się do Fr. Ruben Tierrablanc. Tel. +90.212.2440243. e-mail: rtierrablanca@ofm.org.

Książki franciszkańskie

• FRA GIOVANNI DI FEDANZOLA da Perugia, **Descriptio Terrae Sanctae**. Ms. Casanatense 3876, Ed.: U. Nicolini - R. Nelli, Trad. italiana e note: S. De Sandoli - E. Alliata, English transl. by J. Boettcher, Coord.: A. Bartoli Langeli - A. Niccacci (SBF Collectio Maior 43). Jerusalem 2003. XXX+187; 77 tab., + 2 składane wkładki. "Moim celem jest opisanie Ziemi Świętej, w oparciu o różne traktaty i na podstawie osobistych doświadczeń. Ja,

brat Jan z Perugii, Minister Prowincjalny Ziemi Świętej, chociaż niegodny, pielgrzymując przemierzyłem tę ziemię. Rozpocząłem od Dan, które znajduje się na północnym krańcu Ziemi Świętej, i dotarłem aż do Berszeby, która mieści się na przeciwnym południowym jej krańcu. Wędrowałem przez góry, wzgórze i doliny, w okolicy rzeki Jordan, w strefie wschodniej i wzdłuż równin i wybrzeża od strony zachodniej. Zwiedzałem i badałem uważnie

miejsca Starego Testamentu w towarzystwie znawców żydowskiego Prawa; z chrześcijanami zwiedzałem miejsca Nowego Testamentu, a z saracenami miejsca obydwu Testamentów, według tego, co oni sami poznali podczas gorliwego uczęszczania tych miejsc. Te miejsca, których nie mogłem osobiście odwiedzić, widziałem przynajmniej ze szczytów gór i obserwowałem je dokładnie z miejsc wysokich, starając się zawsze być wiernym tej metodzie.”

- JEUSSET Gwenole, **Itinerance en terres d'Islam**

(Wędrownica po ziemiach Islamu), Editions de Maillietard (Paris 2004), str. 219. Dopowiedzenie Fr. Giacomo Bini. Fr. Gwenole daje nam świadectwo człowieka “stamtąd”. Podaje nam racje i nadzieje, ukazując islam przeżywany w pokoju i wzajemnym szacunku, bardzo różny od tego, jaki zajmuje strony międzynarodowych gazet. Autor wykazuje rzadkiego ducha komunikacji i miłości, potwierdzając, iż jako franciszkanin nie może zrezygnować z budowania wspólnoty każdego dnia coraz bardziej szerokiej i otwartej.

Wiadomości w skrócie

- **Minister generalny** Braci Mniejszych Fr. José Rodríguez Carballo dnia 22 listopada 2004 r. został zamianowany przez Jana Pawła II Członkiem Kongregacji Instytutów Życia Konsekwentnego i Stowarzyszeń Życia Apostolskiego. Minister generalny Braci Mniejszych jest też Członkiem Kongregacji ds. Ewangelizacji Narodów.

- 22 listopada 2004 r. w węgierskim ministerstwie kultury w Budapeszcie **Fr. Karoly Harmath** OFM ze wspólnoty w Novi Sad (Serbia i Montenegro) otrzymał nagrodę “Vilmos Frankoi”. Wyróżnienie to, ustanowione w 2000 r., jest przyznawane 22 listopada każdego roku, w rocznicę śmierci historyka Vilmosa Frankoi, węgrom, którzy się wyróżniają na polu teologii, filozofii lub historii Kościoła. Nagroda jest przyznawana dwom węgrom w kraju i jednemu żyjącemu za granicą.

Oprócz Fr. Karoly, z rąk węgierskiego Ministra Kultury nagrodę “Vilmos Frankoi” otrzymali Prymas Węgier Kard. Peter Erdő i opatka cysterek Ana Timar.

- **Komisja “Forma Vitae”** spotkała się po raz drugi w Kolegium św. Bonawentury w Grottaferrata w dniach 11 i 12 grudnia 2004. jej zadaniem jest przygotowanie 800-lecia powstania Zakonu i nadzwyczajnej Kapituły Generalnej w 2006 r. Następne spotkanie, w którym będą uczestniczyć Sekretarz nadzwyczajnej Kapituły Fr. Miran Spelić i Komisja liturgiczna Kapituły, odbędzie się w Mediolanie (Włochy) od 20 do 22 maja 2005. Do komisji, której przewodniczy Definitorem generalnym Fr. Ambrogio Nguyen Van Si, należą Wikariusz generalny Fr. Francesco Bravi, Fr. Hermann Schallück, Fr. Giacomo Bini, Fr. Thaddée Matura i Fr. José Maria Arregi.

- W Sali Protomoteca na Kapitolu w Rzymie 26 listopada 2004 r. odbyła się XV ceremonia wręczenia Nagrody Minerwy. **Fr. Pierbattista Pizzaballa**, Kustosz Ziemi Świętej, otrzymał tę nagrodę za owocne wysiłki na rzecz

porozumienia między narodami Ziemi Świętej. Nagroda Minerwy jest pod szczególnym patronatem Prezydenta Republiki, który przyznał Kustoszu Ziemi Świętej także Medal Głowy Państwa. Nagroda Minerwy jest w formie szpilki przedstawiającej głowę bogini Minerwy; została zaprojektowana w 1983 r. Przez artystę Renato Guttuso.

- **Franciszkańska wspólnota w Tangerze** w Maroku obchodziła stulecie obecności Braci, przybyłych tam 8 grudnia 1904 r. z okazji 50° rocznicy ogłoszenia Dogmatu Niepokalanego Poczęcia NMP. Dom zaprojektował P. Lerchudi jako miejsce formacji misjonarzy. Z czasem budynek został podzielony na dwie części: w jednej mieści się Kuria biskupia, a w drugiej klasztor Braci Mniejszych.

- Z okazji zbliżających się świąt Bożego Narodzenia grupa **Braci z Kurii generalnej** dnia 16 grudnia 2004 r. odwiedziła Neapol. Najpierw zwiedzili bazylikę, klasztor i muzeum Braci z Klasztoru św. Klary, a następnie Fr. Carlo D’Amodio, wikary tego klasztoru, poprowadził ich ulicami miasta do artystów wyrabiających charakterystyczne szopki neapolitańskie. Podczas wizyty w katedrze Bracia byli świadkami cudu św. Januarego, biskupa i męczennika, Patrona miasta, którego krew stała się znów płynna, co jest potwierdzeniem jego opieki nad Neapolem.

- W niedzielę 19 grudnia 2004 r. telewizja hiszpańska TVE pozwoliła przez 30 minut Komisarzowi Ziemi Świętej **Fr. Emérito Merino** mówić na temat Bożego Narodzenia według wizji franciszkańskiej oraz przedstawić aktualną sytuację w Ziemi Świętej. To już po raz trzeci w przeciągu roku Fr. Merino został zaproszony do telewizji, by mówić o franciszkanach i Ziemi Świętej. Fr. Emérito niedawno wrócił z pielgrzymki do ziemi Jezusa razem z ponad 70 osobami. Kamera telewizyjna towarzyszyła im w tej pielgrzymce, przygotowując reportaż o Ziemi Świętej, który wkrótce zostanie pokazany w telewizji.

Plany Ministra generalnego

- **6 stycznia 2005** - Bazylika S. Maria in Aracoeli, Rzym.
- **od 10 do 16 stycznia** - Tempo forte Definitorium generalnego.
- **od 17 do 26 stycznia** - Spotkanie Ministra i Definitorium generalnego z niedawno wybranymi prowincjami (Rzym).

FRATERNITAS - OFM - Roma

Director responsible: Gino Concetti - Redactor: Gianfranco Pinto Ostuni

Internet: <http://www.ofm.org/fraternitas>. Email: comgen@ofm.org